

AANVULLEND HUISMUSONDERZOEK

HERMALEN 7

TE SCHIJNDEL

Ecologie

Rapportage aanvullend huismusonderzoek

Hermalen 7 te Schijndel

Opdrachtgever	Rho Adviseurs Torenallee 20 5617 BC Eindhoven
Rapportnummer	15233.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	10 mei 2021
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 088 - 5001600 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw P.P.J. Vullings, BSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Mevrouw R. Heldens
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	6
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	7

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rho Adviseurs opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Hermalen 7 te Schijndel.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een herontwikkeling en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in maart 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 15233.001, d.d. 12 maart 2021).

Uit de quickscan Wet natuurbescherming bleek dat om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van nestlocaties van huismus meer informatie benodigd was.

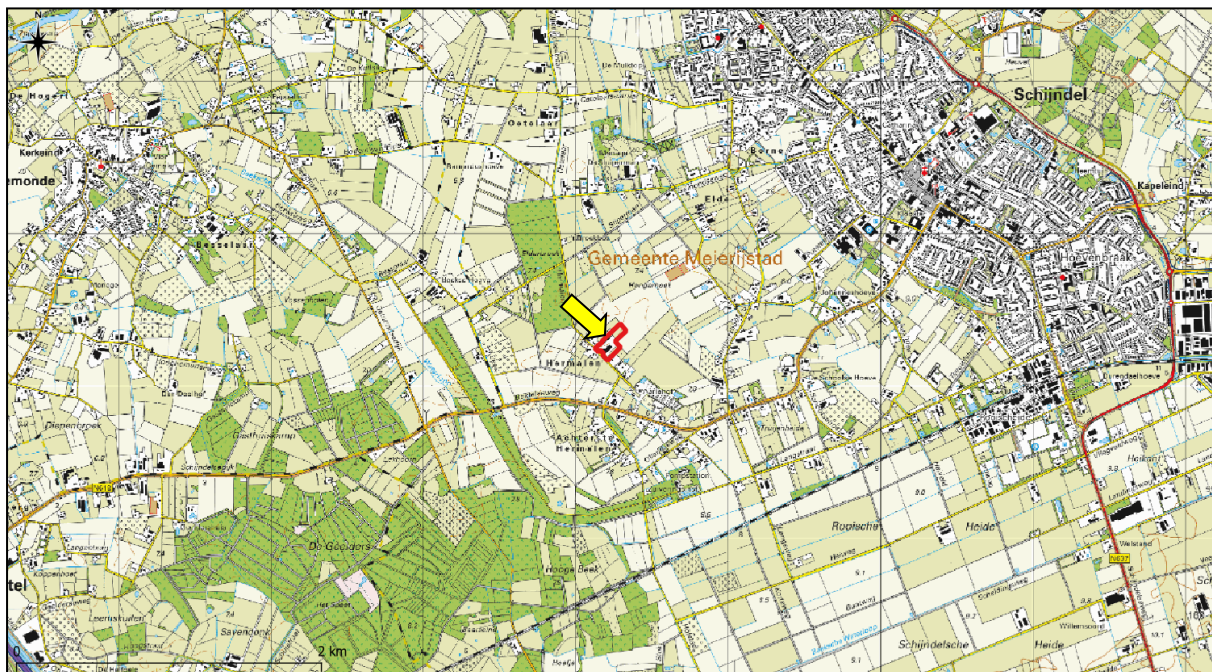
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 2 ha) ligt aan de Hermalen 7, circa 2,1 kilometer ten zuidwesten van de kern van Schijndel. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 156.236$, $Y = 402.285$.

Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een loods en bedrijfsgebouw van Den Ouden. Beide gebouwen zijn opgetrokken uit golfplaten gevels en hebben een golf- en dakpanplaten dak. Verder is er veel verharding aanwezig voor onder andere parkeergelegenheden en opslag. Een klein gedeelte is groen aangelegd met struiken, hagen en bomen. Tevens is er een groenstrook aanwezig ten westen en zuidwesten van de loods en zijn er enkele bomen aanwezig langs de sloot aan de noordzijde van de onderzoekslocatie. In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Er is te zien dat het noordelijk gedeelte van de onderzoekslocatie een graslandschap betreft. Echter wordt een groot deel van het graslandschap momenteel gebruikt voor opslag van materiaal. Verder is de onderzoekslocatie gelegen in agrarisch gebied met diverse begraasde weilanden, productie graslanden, akkerlanden, bosschages, agrarische bedrijven en woningen. De figuren 3 t/m 14 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Vooraanzicht bedrijfsgebouw.

Figuur 4. Zuidzijde bedrijfsgebouw.

Figuur 5. Verharding met parkeergelegenheden ten zuiden van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. Noordwestzijde bedrijfsgebouw.

Figuur 7. Kantoorunits aan de noordzijde van het bedrijfsgebouw.

Figuur 8. Kantoorunits aan de westzijde van het bedrijfsgebouw.

Figuur 9. Noordzijde van de onderzoekslocatie met opslag van materiaal.

Figuur 10. Noordzijde van de onderzoekslocatie met gedeelte grasland-schap en enkele knotwilgen.

Figuur 11. Loods met parkeergelegenheden aan noordwestzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 12. Groenstrook aan de westzijde van de loods.

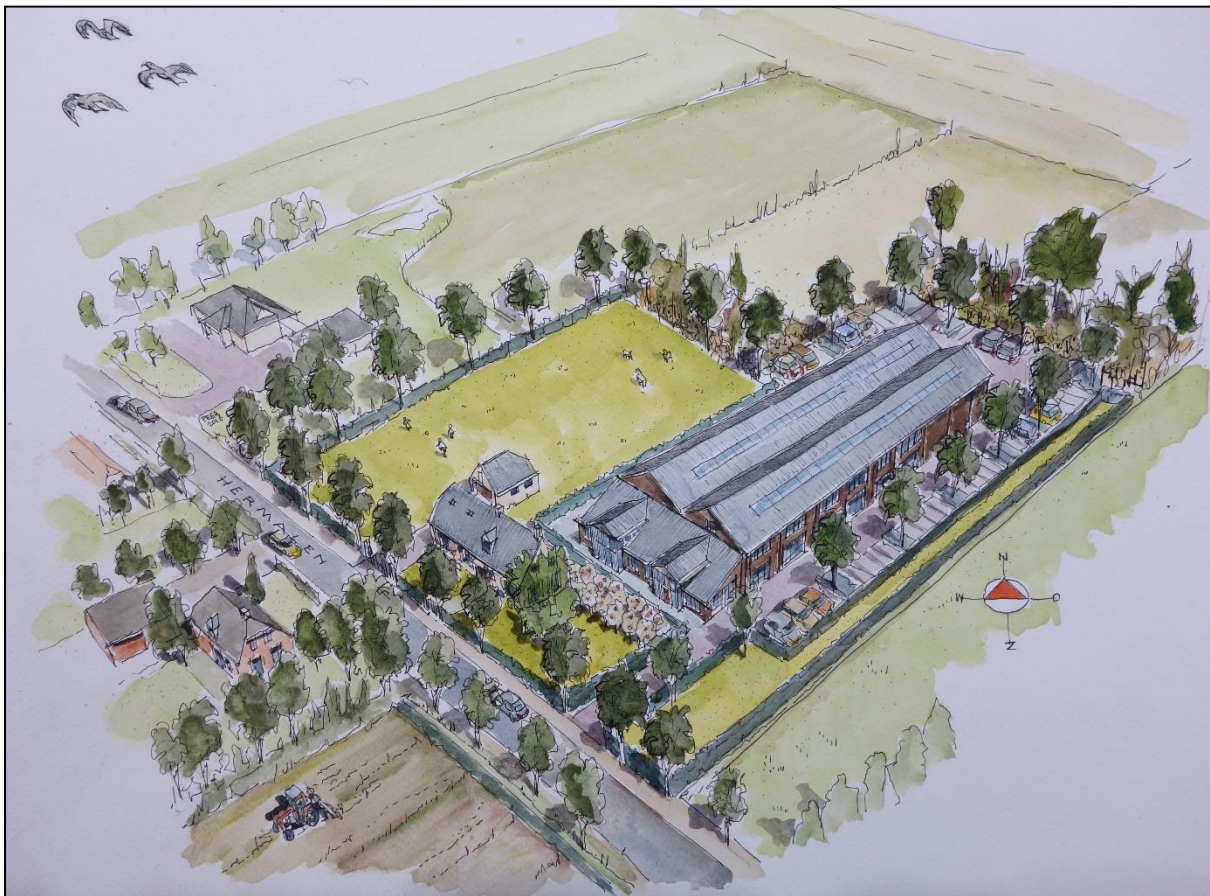
Figuur 13. Graslandschap aan oostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 14. Groenstrook langs de sloot aan de noordoostzijde van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de loods te slopen en de tijdelijke units te verwijderen. Tevens wordt het achterste gedeelte van het bedrijfsgebouw dat nu in gebruik is als werkplaats verbouwd tot kantoor. De muren van het gehele bedrijfsgebouw blijven staan en krijgen een nieuwe houten bekleding, het dak zal grotendeels vervangen worden en er komt een uitbouw bij de zijuitgang. Verder krijgt het perceel een meer groene, landschappelijke inrichting (zie figuur 15).

Figuur 15. Concept situatietekening inrichtingsplannen onderzoekslocatie (bron: S. van Bogget (RHO Adviseurs), persoonlijke communicatie, 10 februari 2021).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Op basis van de quickscan Wet natuurbescherming (rapport 15233.001, d.d. 12 maart 2021) dient voor de uitvoering van de plannen middels aanvullend onderzoek duidelijkheid te worden verkregen omtrent de aan- of afwezigheid van nestlocaties van huismus. Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of door voorafgaand aan de werkzaamheden een controle op afwezigheid van broedgevalen uit te voeren. Verder dient de zorgplicht ten aanzien van algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieënsoorten in acht te worden genomen.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Ten aanzien van de huismus zijn tijdens het broedseizoen twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtend. De veldbezoeken vonden plaats op 2 april en 14 april 2020.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen/dakplaten of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakplaten dak van de te slopen en verbouwen bebouwing broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van huismus (BIJ12, juli 2017).

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen of dakplaten, welke zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tevens gebruikt de huismus omliggend groen om in te schuilen en te foerageren. Tijdens het onderzoek naar de huismus zijn in de te slopen en verbouwen bebouwing geen nestlocaties vastgesteld van de huismus. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen functie heeft als nestlocatie voor huismussen. Daarentegen zijn er tijdens de veldbezoeken in de omgeving van de onderzoekslocatie meerdere nestlocaties van de huismus waargenomen (zie figuur 16). Gezien de afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de voorgenomen plannen, kunnen negatieve effecten op nestlocaties van de huismus in de omgeving van de voorgenomen herontwikkeling worden uitgesloten.

Figuur 16. Verspreiding van de huismus (nestlocatie = rood symbool) op basis van inventarisatie in het seizoen 2021.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

De huismus valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het opzettelijk vernietigen of beschadigen of wegnemen van nesten is verboden, evenals het opzettelijk verstoren, tenzij de storing geen wezenlijk effect heeft op de gunstige staat van instandhouding.

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat in de te slopen en verbouwen bebouwing een vaste voortplantings- en rustplaats vormt voor huismussen. Tevens zijn negatieve effecten op nestlocaties van de huismus in de omgeving van de onderzoekslocatie uitgesloten, gezien de afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de voorgenomen plannen. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus is niet aan de orde.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Rho Adviseurs een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Hermalen 7 te Schijndel.

Het aanvullend huismusonderzoek is uitgevoerd in het kader van een herontwikkeling en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in maart 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 15233.001, d.d. 12 maart 2021). Uit de quickscan Wet natuurbescherming bleek dat om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van nestlocaties van huismus meer informatie benodigd was.

Resultaten

Er zijn geen nestlocaties van de huismus in de te slopen en verbouwen bebouwing geconstateerd. De nestlocaties van huismussen in de nabije bebouwing zullen, gezien de onderlinge afstand en de schaal van de werkzaamheden, geen hinder ondervinden van de geplande herontwikkeling op de onderzoekslocatie. In de toekomstige situatie ontstaat er zelfs meer groen voor de huismussen in de omgeving om in te schuilen en foerageren.

Conclusie

Econsultancy verwacht dat juridisch gezien er geen overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming aan de orde is en dat een ontheffing niet noodzakelijk is. Bij de voorgenomen werkzaamheden zullen geen vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de huismus worden vernietigd, beschadigd of worden weggenomen. Tevens zullen de nestlocaties van de huismus in de nabije omgeving van de onderzoekslocatie niet opzettelijk verstoord worden gezien de afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de voorgenomen plannen.

Aanbevelingen

Gedurende de werkzaamheden dient te allen tijde de algemene zorgplicht ten aanzien van algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieënsoorten in acht te worden genomen. Ten tijde van de herontwikkeling op de onderzoekslocatie dienen de aanwezige dieren de mogelijkheid te krijgen om weg te komen. Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of door voorafgaand aan de werkzaamheden een controle op afwezigheid van broedgevallen uit te voeren.

Econsultancy
Boxmeer, 10 mei 2021

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een diertje dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

